

BANK SPÓLDZIELCZY W KRASNOSIELCU
z siedzibą w Makowie Mazowieckim

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
BANKU SPÓLDZIELCZEGO W KRASNOSIELCU
Z SIEDZIBĄ W MAKOWIE MAZOWIECKIM
za okres od 01.01.2023r. roku do 31.12.2023r.

STAN PRAWNO ORGANIZACYJNY

I. Podstawowe informacje na temat Banku

Bank Spółdzielczy w Krasnosielcu siedzibą w Makowie Mazowieckim, ul. Admirala Rickovera 15, 06-200 Maków Mazowiecki działa w oparciu o prawo spółdzielcze, prawo bankowe, ustawę o funkcjonowaniu banków spółdzielczych i ich zrzeszaniu się w bankach zrzeszających.

Akta rejestrowe Banku przechowywane są w Sądzie Rejonowym w Białymstoku, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wpisanego do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000129660, NIP 757 000 19 80, REGON 000508388.

Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie województwa mazowieckiego.

Bank posiada zgodę KNF na prowadzenie działalności na terenie województwa mazowieckiego. Działalność Banku koncentruje się głównie na terenie powiatu makowskiego i ostrołęckiego.

Bank prowadzi działalność poprzez następujące jednostki:

- 1) Centrala Banku Spółdzielczego w Krasnosielcu z siedzibą w Makowie Mazowieckim,
- 2) Oddział w Krasnosielcu,
- 3) Oddział w Sypniewie,
- 4) Oddział w Baranowie,
- 5) Punkt Obsługi Klienta w Płoniawach - Bramurze,
- 6) Punkt Obsługi Klienta w Makowie Mazowieckim.

Przedmiot działalności Banku według PKD:64.19.Z – to pozostałe pośrednictwo finansowe.

Jest to działalność związana z przyjmowaniem depozytów, udzielaniem kredytów, prowadzeniem rachunków bankowych, przeprowadzaniem bankowych rozliczeń pieniężnych, udzielaniem i potwierdzaniem gwarancji bankowych, prowadzeniem skupu i sprzedaży wartości dewizowych

Bank zgodnie z ustawą z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się w bankach zrzeszających, od roku 2003r., zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie i przystąpił do Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości w Warszawie. Bank jest również członkiem Związku Rewizyjnego.

Władze Banku

1. Zebranie Przedstawicieli

Najważniejszym organem Banku jest Zebranie Przedstawicieli w liczbie 25 delegatów, wybieranych na zebraniach grup członkowskich. W dniu 21 czerwca 2023r. odbyło się Zebranie Przedstawicieli, wzięło w nim udział 24 delegatów które podjęło uchwały m.in. w sprawach: zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2022 r., podziału nadwyżki bilansowej za 2022 r., zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności Banku za 2022 rok, sprawozdania

Zarządu z działalności Banku za 2022 rok, udzielenia absolutorium członkom Zarządu Banku, w sprawie oznaczenia najwyższej sumy zobowiązań jaką może zaciągać w 2023 roku Bank, w sprawie kierunków działania Banku .

2. Rada Nadzorcza Banku

Zgodnie ze Statutem Banku Spółdzielczego w Krasnosielcu z siedzibą w Makowie Mazowieckim, Rada Nadzorcza liczy 7 osób. W okresie sprawozdawczym nie zaszły zmiany w składzie Rady Nadzorczej.

Tabela nr 1. Skład Rady Nadzorczej

Imię i Nazwisko	Funkcja
Antoni Załęski	Przewodniczący RN
Marek Mosakowski	Zastępca Przewodniczącego RN
Mirosław Rosołowski	Sekretarz RN i członek Komitetu Audytu
Krzysztof Chełchowski	Członek RN i Przewodniczący Komitetu Audytu
Lech Sztynch	Członek RN
Rafał Abramczyk	Członek RN i członek Komitetu Audytu
Szczepan Skrobecki	Członek RN

W 2023 roku Rada Nadzorcza Banku odbyła 6 posiedzeń. Zatwierdzono 50 uchwał, do najważniejszych spraw poruszanych na niniejszych posiedzeniach należało:

- ✓ zatwierdzenie rocznego Planu finansowego i projekcji finansowej do Strategii Działania Banku na lata 2022-2024;
- ✓ zatwierdzenie sprawozdania z działalności Komitetu Audytu za 2022 r.;
- ✓ zatwierdzanie strategii, polityk dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku;
- ✓ dokonanie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności;
- ✓ dokonanie oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej;
- ✓ przyjmowanie informacji i ocena sytuacji ekonomiczno finansowej , kapitałowej oraz poziomu ryzyka występującego w Banku w tym przestrzegania przyjętych limitów ograniczających ryzyko ;
- ✓ zatwierdzenia sprawozdawczości z zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.
- ✓ Podejmowanie uchwał w sprawie udzielania kredytów członkom Rady Nadzorczej.

3. Komitet Audytu

W ramach Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Krasnosielcu z siedzibą w Makowie Mazowiecki funkcjonuje Komitet Audytu w składzie:

1. Krzysztof Chełchowski - Przewodniczący

2. Mirosław Rosołowski - Członek

3. Rafał Abramczyk - Członek

W okresie sprawozdawczym Komitet Audytu odbył 6 posiedzeń. Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach Komitetu Audytu należało:

- ✓ przyjęcie sprawozdania z działalności Komitetu Audytu;
- ✓ współpraca z biegłym rewidentem w zakresie badania sprawozdania finansowego banku;
- ✓ przyjęcie sprawozdania Komitetu Audytu z przeprowadzenia przez firmę audytorską badania sprawozdania finansowego za 2022 rok;
- ✓ przyjmowanie i ocena informacji kwartalnej o sytuacji ekonomiczno-finansowej, kapitałowej oraz poziomie występujących w Banku ryzyk i limitów ograniczających ryzyka.

4. Zarząd Banku

Zarząd Banku Spółdzielczego w Krasnosielcu z siedzibą w Makowie Mazowieckim w roku 2023 pracował w następującym niezmiennym w stosunku do roku poprzedniego składzie:

1. Roman Chrzanowski – Prezes Zarządu
2. Anna Barbara Konikiewicz – Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych
3. Zofia Kuciej – Wiceprezes Zarządu ds. handlowych

Zarząd wykonując swoje obowiązki odbył 13 posiedzeń, na których podejmował decyzje kredytowe, zapoznawał się i analizował otrzymywane materiały zgodnie z systemem informacji zarządczej. Podjęto 128 uchwał, które dotyczyły:

- ✓ decyzji kredytowych;
- ✓ przyjmowania nowych i zatwierdzania zmian w wewnętrznych regulacjach Banku;
- ✓ podejmowania decyzji w sprawie zmian w tabeli oprocentowania oraz w tabeli prowizji i opłat;
- ✓ wprowadzania nowych produktów;
- ✓ bezpieczeństwa obszarów IT, spraw dotyczących infrastruktury IT;
- ✓ zagadnień związanych z analizą i oceną ryzyka występującego w działalności Banku w tym oceną jakości portfela kredytowego;
- ✓ analizy i oceny adekwatności kapitałowej;
- ✓ analizy ustaleń z przeprowadzonej kontroli wewnętrznej oraz kontroli procesów wykonywanych przez SSOZ BPS;
- ✓ szeroko rozumianych spraw pracowniczych i administracyjnych oraz gospodarki własnej.

Dane o zatrudnieniu i strukturze organizacyjnej Banku

Na dzień 31 grudnia 2023 roku w Banku obowiązuje Regulamin Organizacyjny przyjęty Uchwałą Zarządu nr 74/2023 z dnia 12.10.2023r. i zatwierdzony Uchwałą Rady Nadzorczej nr 28/2023 z dnia 30.10.2023r.

Regulamin określa strukturę organizacyjną Banku, podstawowe zadania jednostek i komórek oraz zasady współpracy jednostek i komórek organizacyjnych Banku. Niniejszy Regulamin wprowadził podział realizowanych działań, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania, kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie ryzyka przez Bank.

Na dzień 31.12.2023r. Bank zatrudniał 37 osób (37 etatów), oraz 3 osoby na umowę zlecenie.

Tabela nr 2. Struktura wiekowa pracowników

Wiek zatrudnionych pracowników	Liczba pracowników	Struktura wiekowa w %
do 30 lat	6	16%
od 31 – do 45 lat	12	33%
od 46 - do 55 lat	9	24%
ponad 55 lat	10	27%
Ogółem liczba pracowników	37	100%

W 2023 roku planowane było podnoszenie kwalifikacji pracowników Banku poprzez kontynuację szkoleń prowadzonych w systemie zewnętrznym i wewnętrznym.

Głównymi celami planowanych szkoleń dla pracowników były: bieżące uzupełnianie wiedzy pracowników, wynikające ze zmian przepisów prawa oraz otoczenia społeczno-ekonomicznego, w którym funkcjonuje Bank. Większość szkoleń pracowników odbywała się nadal głównie w trybie online.

Tematyka szkoleń zrealizowanych w okresie sprawozdawczym obejmowała głównie zagadnienia z zakresu zarządzania ryzykami, kontroli, ryzyka IT, przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy i finansowania terroryzmu, wdrażania nowych produktów, w tym związanych z czynnikami ESG, wypełniania regulacji i rekomendacji instytucji nadzorczych. Pracownicy szkoleni byli także z zagadnień działalności kredytowej, monitoringu kredytowego i windykacji, w tym z tematyki kredytów hipotecznych. Ponadto szkolenia dotyczyły również systemów operacyjnych, rozwiązań technologicznych i zmian podatkowo-księgowych.

Koszty szkoleń w 2023 roku wyniosły – 18 290,08 zł. Szkolenia prowadzone były przez Firmy zewnętrzne w większości współpracujące z Bankiem Zrzeszającym oraz kadrę zarządzającą Banku.

III. ZDARZENIA ISTOTNIE WPLYWAJĄCE NA DZIAŁALNOŚĆ BANKU

Polska gospodarka w 2023 roku pozostała pod wpływem negatywnych szoków będących skutkiem wojny w Europie Wschodniej. W warunkach niepewności geopolitycznej oraz zaburzeń w handlu międzynarodowym, tempo rozwoju spowolniło się do 0,2%, wobec 5,3% w 2022 roku. Największą zmianą w strukturze dynamiki PKB, a jednocześnie czynnikiem, który był odpowiedzialny za wyhamowanie tempa wzrostu o 5,1 pp. było zmniejszenie spożycia w sektorze gospodarstw domowych o 3,7 pp.

Czynnikiem zmniejszającym tempo wzrostu cen konsumpcyjnych w 2023 roku była w szczególności niższa dynamika cen paliw oraz obniżenie tempa wzrostu cen nośników energii do 17,5% wobec 32,5% roku ubiegłego. Stopniowy spadek dynamiki inflacji konsumenckiej skłonił władze monetarne w Polsce do redukcji stóp procentowych NBP łącznie o 1,00 pp. W efekcie główna stopa procentowa osiągnęła na koniec roku 5,75% wobec 6,75 na koniec 2022r.

Pomimo wyraźnego spowolnienia koniunktury gospodarczej, sytuacja na rynku pracy pozostała korzystna. Zarówno stopa bezrobocia, jak i liczba zarejestrowanych bezrobotnych ukształtowały się na niższym poziomie niż w 2022 roku. Zwiększony popyt na pracę w połączeniu z podwyżką płacy minimalnej w gospodarce przełożył się na wysokie tempo wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.

Przyszła sytuacja gospodarcza jest obciążona dużą niepewnością, której głównym źródłem jest przedłużająca się wojna w Europie Wschodniej, a także funkcjonowanie globalnej gospodarki w środowisku wysokich stóp procentowych w strefie euro i USA.

Bank Spółdzielczy funkcjonuje na terenie obsługującym różne grupy klientów. Historyczne uwarunkowania Banku stworzyły silne związki z terenem wiejskim i sektorem rolniczym. Toteż Bank jest obecny w większości gmin powiatu makowskiego i ostrołęckiego, będąc jednocześnie wieloletnim partnerem w obsłudze budżetów tych gmin i powiatu.

Bank Spółdzielczy w Krasnosielcu z siedzibą w Makowie Mazowieckim prowadzi działalność w oparciu o scentralizowany system finansowo – księgowy Novum Bank Enterprise Noe. Posiada serwerownię zapasową w Oddziale w Krasnosielcu oraz system awaryjnego własnego zasilania w energię elektryczną w Centrali Banku, gdzie zlokalizowana jest serwerownia główna.

Bank konsekwentnie realizuje przyjętą misję polegającą na efektywnym zaspokajaniu potrzeb na usługi finansowe klientów indywidualnych i instytucji będących właścicielami w środowisku lokalnym i ku jego pożytkowi.

Klienci Banku obok obsługi w placówkach mogą korzystać z bankowości elektronicznej w ramach usługi Internet Banking oraz aplikacji mobilnej.

Bank za pośrednictwem Banku Zrzeszającego wydaje klientom międzynarodowe karty debetowe VISA oraz MASTERCARD oraz karty kredytowe VISA. Na koniec 2023 roku zostało wydanych 2984 sztuk kart. Bank oferuje swoim klientom (handlowcom) terminale płatnicze POS. Współpraca w zakresie kart, bankomatów i terminali POS realizowana jest w oparciu o Bank BPS,

Zakład Usług Informatycznych Novum oraz spółkę IT Card. Bank posiada pełną gamę produktów bankowych dla rolników, konsumentów, przedsiębiorców oraz samorządów terytorialnych, stara się dopasować ofertę do potrzeb i wymagań rynku pamiętając, że to klient wyznacza standardy obsługi. Ponadto Bank uczestniczy poprzez sponsoring i darowizny w przedsięwzięciach o istotnym znaczeniu lokalnym. Reagował na potrzeby społeczeństwa i starał się je wspierać szczególnie w zakresie kultury, sportu przeznaczając w 2023 r. na ten cel 17 500 zł. z Funduszu społeczno-samorządowego do dyspozycji Zarządu oraz 5000 zł koszty sponsoringu.

Współpracując z grupą Generali, Bank oferuje produkty ubezpieczeniowe dotyczące ubezpieczenia kredytu jak również ubezpieczenia majątku kredytobiorcy.

III. AKTUALNA SYTUACJA FINANSOWA BANKU

Bank Spółdzielczy w Krasnosielcu z siedzibą w Makowie Mazowieckim w roku 2023 realizował kierunki przyjęte i określone w Strategii Banku. Założenia finansowe przyjęte w Planie ekonomiczno-finansowym w pełni zostały zrealizowane. W 2023r., w znaczny sposób zmieniło się otoczenie ekonomiczne, gospodarcze i polityczne, warunki funkcjonowania przedsiębiorców, gospodarstw domowych. Na działalność i wyniki Banku miały wpływ:

- ✓ trwająca inwazja na Ukrainę, która spowodowała napięcia na rynkach finansowych, niepewność w gospodarce w związku z eksportem towarów (min. zboża, stali),
- ✓ wprowadzenie rządowych wakacji kredytowych,
- ✓ restrykcyjna polityka monetarna (wysokie stopy procentowe),
- ✓ wysoka inflacja, która przelożyła się na wzrost cen, a tym samym kosztów prowadzenia działalności bankowej w zakresie eksploatacji placówek bankowych.

Sytuacja ekonomiczno-finansowa Banku jest stabilna. Suma bilansowa wzrosła na przestrzeni 2022r. z 287 195 tys. zł do 331 698 tys. zł, tj. o 15,75%. W 2023 roku Bank wypracował zysk brutto w wysokości 11 291 tys. zł, co stanowi 155,34% zysku brutto wypracowanego w roku poprzednim. Zysk netto za 2023r. wyniósł 9 137 tys. zł i zwiększył się w stosunku do 2022 r. o 3 268 tys. zł.

Przychody odsetkowe Banku za 12 miesięcy 2023 roku wyniosły 21 808 tys. zł i były wyższe o 5 240 tys. zł, tj. o 31,63% niż w roku 2022. Koszty odsetkowe wyniosły 5 900 tys. zł i były o 49,24% wyższe niż w 2022 roku. Wynik z tytułu prowizji zmniejszył się o 3,87% i wyniósł 1 562 tys. zł. Wynik na działalności bankowej osiągnął w 2023 roku wartość 17 479 tys. zł, w 2022 roku – 14 239 tys. zł (wzrost o 3 240 tys. zł tj. o 22,75%).

Koszty działania z amortyzacją wynosiły 6 284 tys. zł i absorbowwały wynik działalności bankowej w 35,96%. Wskaźnik rentowności aktywów (ROA netto) wyniósł 2,75%. Osiągnięta rentowność pozwala zabezpieczyć potrzeby w zakresie adekwatności kapitałowej. Wskaźnik zwrotu z kapitału ROE netto wyniósł 34,08%.

Bank posiada wysoki współczynnik kapitałowy, który na dzień 31.12.2023r. wynosił 21,47%.

Fundusze Banku

Bank dla celów wyznaczania funduszy własnych stosuje metody wynikające z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 575/2013 z dnia 26.06.2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające Rozporządzenie (UE) nr 648/2012 („Rozporządzenie CRR”). Na dzień 31.12.2023r. Bank spełniał wszystkie wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej.

Fundusze własne dla całkowitego współczynnika kapitałowego na koniec grudnia 2023 roku wynosiły 26 694 tys. zł. Na koniec grudnia 2023 roku udział Kapitału Tier I w funduszach własnych wyniósł 100%, na który składał się fundusz zasobowy w kwocie 26 033 tys. zł., fundusz udziałowy w kwocie 609 tys. zł, fundusz ogólnego ryzyka – 40 tys. zł, fundusz rezerwowy – 10 tys. zł oraz fundusz z aktualizacji wyceny – 123 tys. zł. oraz pomniejszenia z tytułu zaangażowania w obligacje podporządkowane Banku BPS – 117 tys. zł.

Zasilenie funduszy własnych w 2023 roku było wypracowanym zyskiem w 2022r., i spowodowało zmianę funduszy własnych w wysokości 5 801 zł. BS w Krasnosielcu z siedzibą w Makowie Mazowieckim utrzymuje fundusze własne na poziomie wymaganym ustawą Prawo Bankowe (wartość euro 6 139 274,98). Wielkość funduszy własnych świadczy o poziomie stabilności finansowej Banku oraz że spełnia wszystkie wytyczne nadzorcze i zapewnia pokrycie występującego ryzyka w Banku.

1. Aktywa Banku

Pozycje aktywów stanowią:

- 1) należności od sektora finansowego, które na 31.12.2023r. wyniosły 76 684 tys. zł, które tworzyły głównie lokaty terminowe w Banku Zrzeszającym w kwocie 45 000 tys. zł, lokata overnight – 4 627 tys. zł., środki rezerwy obowiązkowej – 7 564 tys. zł. , depozyt obowiązkowy w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w kwocie 18 165 tys. zł , środki na fundusz gwarancyjny w kwocie 634 tys. zł. oraz pozostałe środki na rachunkach bieżących – 694 tys. zł.;
- 2) należności od sektora niefinansowego o wartości – 84 909 tys. zł.
- 3) należności od sektora budżetowego: 29 032 tys. zł;
- 4) dłużne papiery wartościowe w kwocie 131 855 tys. (bony pieniężne w kwocie 88 000 tys. zł, obligacje komunalne – 25 455 tys. zł oraz obligacje BPS S.A. – 3 400 tys. zł, obligacje BGK – 10 000tys.zł, obligacje skarbowe - 15 000 tys. zł);
- 5) aktywa trwale netto: 5 797 tys. zł;
- 6) kasa, operacje z bankiem centralnym: 2 718 tys. zł;
- 7) akcje Banku BPS S.A i udziały w jednostkach SSOZ – 1 169 tys. zł.

Bank posiada akcje Banku Zrzeszającego, tj. 666 672 sztuk o łącznej wartości 1.168 tys. zł oraz 1 udział w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS o wartości 2 tys. zł.

2. Portfel kredytowy

Wartość portfela kredytowego wg stanu na 31.12.2023r. osiągnęła wartość 113 941 tys. zł i w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2022r. zwiększyła się o 14 765 tys. zł, tj. o 14,89%.

W 2023 roku udzielono 46 614 tys. zł kredytów, na podstawie 306 umów kredytowych, średnio na jedną umowę przypada 152 tys. zł. Zobowiązania pozabilansowe na koniec 2023 roku osiągnęły poziom 1 175 tys. zł, i zmniejszyły się o 655 tys. zł.

Środki depozytowe w całości pokrywały akcję kredytową Banku. Zaangażowanie kredytów w stosunku do bazy depozytowej na koniec grudnia 2023 roku wynosiło 38,51%.

Tabela nr 3. Struktura podmiotowa portfela kredytowego

Wyszczególnienie	Obligo na dzień 31.12.2022r. w tys. zł	Struktura %	Obligo na dzień 31.12.2023r. w tys. zł	Struktura %	Dynamika %
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne	2 322	2,34%	3 788	3,32%	163,14%
Przedsiębiorcy	98	0,10%	180	0,16%	183,67%
Osoby prywatne	23 212	23,40%	22 025	19,33%	94,89%
Rolnicy indywidualni	44 815	45,19%	58 916	51,71%	131,46%
Jednostki samorządowe	28 729	28,97%	29 032	25,48%	101,05%
RAZEM	99 176	100,00%	113 941	100,00%	114,89%

W strukturze podmiotowej dominują kredyty dla rolników indywidualnych (51,71% całego portfela), następnie kredyty dla jednostek samorządu terytorialnego – 25,48%. Portfele pozostałych podmiotów mieściły się w przedziałach od 0,10% do 19,33%.

Ogółem w całym portfelu kredytowym na koniec 2023 roku kredyty w sytuacji normalnej i pod obserwacją stanowiły 99,13%, natomiast kredyty z rozpoznaną utratą wartości – 0,87%, w tym w sytuacji wątpliwej – 0,25% oraz w sytuacji straconej – 0,62%. Wskaźnik kredytów zagrożonych zmniejszył się o 0,24% w stosunku do końca 2022 roku. Na kredyty z rozpoznaną utratą wartości Bank utworzył rezerwy celowe, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów. Na koniec grudnia 2023 roku stan tych rezerw wyniósł 846 tys. zł. Wskaźnik pokrycia kredytów zagrożonych rezerwami wynosi 85,03%.

Na koniec okresu sprawozdawczego odsetki od kredytów zagrożonych stanowiły 148 tys. zł. w tym od kredytów straconych 146 tys. zł., na które utworzono odpis aktualizacyjny w pełnej wysokości oraz odsetki od kredytów w sytuacji wątpliwej w wysokości 2 tys. zł. z odpisem 50% wartości.

Zgodnie z Rozporządzeniem UE 876/2019 pkt. 97, ekspozycja w stosunku do jednego klienta lub grupy klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie nie przekroczyła 25% kapitału uznanego.

3. Pasywa

Działalność depozytowa

Depozyty zgromadzone w Banku na koniec 2023 roku wynosiły 293 899 tys. zł., i były wyższe w porównaniu do poprzedniego roku o 34 562 tys. zł., tj. o 13,33%. W strukturze pasywów dominują zobowiązania wobec sektora niefinansowego, które na 31.12.2023r. wyniosły 205 485 tys. zł. i wzrosły w trakcie roku o 23 070 tys. zł (dynamika 112,65%) oraz zobowiązania wobec sektora budżetowego, które na koniec 2023r. wyniosły 88 414 tys. zł i wzrosły o 11 492 tys. zł (dynamika 114,94%).

Tabela nr 4. Struktura podmiotowa bazy depozytowej

Wyszczególnienie	Depozyty na dzień 31.12.2022r. w tys. zł	Struktura %	Depozyty na dzień 31.12.2023r. w tys. zł	Struktura %	Dynamika %
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne	1 175	0,45%	1 575	0,54%	134,04%
Przedsiębiorcy indywidualni	9 836	3,79%	8 674	2,95%	88,19%
Osoby prywatne	95 104	36,67%	116 930	39,79%	122,95%
Rolnicy indywidualni	75 670	29,18%	76 427	26,00%	101,00%
Instytucje niekomercyjne	630	0,24%	1 879	0,64%	298,25%
Jednostki samorządowe	76 922	29,67%	88 414	30,08%	114,94
RAZEM	259 337	100,00%	293 899	100,00%	113,33%

Struktura podmiotowa depozytów wskazuje na dywersyfikację źródeł ich pochodzenia. Zdecydowanie najwięcej środków lokują w Banku osoby prywatne. Stan środków zdeponowanych

na rachunkach osób prywatnych w analizowanym okresie wynosił 116 930 tys. zł., co stanowiło 122,95 % depozytów ogółem. Odnosząc się do danych z roku poprzedniego środki te zachowują się najbardziej stabilnie. Wzrost udziału depozytów terminowych do roku ubiegłego o 10 733 tys. zł. (stan na 2022 r.– 47 736 tys. zł.) tj. o 22,48%, zobowiązania zdeponowane przez klientów w Banku na depozyty terminowe na koniec roku 2023r. wynosiły 58 469 tys. zł. Wzrost udziału depozytów terminowych w depozytach ogółem wskazuje na zwracanie się klientów w stronę oszczędzania niż na bieżącej konsumpcji co dla banku jest sytuacją korzystną.

Tabela nr 5. Struktura terminowa depozytów

Wyszczególnienie	Stan środków na dzień 31.12.2022r. w tys. zł	Struktura %	Stan środków na dzień 31.12.2023r. w tys. zł	Struktura %	Dynamika %
Bieżące	211 601	81,59%	235 430	80,11%	111,26%
Terminowe	47 736	18,41%	58 469	19,89%	122,48%
RAZEM	259 337	100,00%	293 899	100,00%	113,33%

Środki depozytowe w całości pokrywają akcję kredytową Banku. Wskaźnik pokrycia akcji kredytowej środkami depozytowymi na koniec grudnia 2023 r., przyjął wartość 257,94% i był niższy w stosunku do analogicznego okresu 2022 r., o 1,36%. Spadek ten spowodowany był wyższą wartością całkowitego zaangażowania kredytowego.

Działalność inwestycyjna

Bank posiada instrumenty dłużne i klasyfikuje w dniu ich nabycia lub powstania do następujących kategorii:

1. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności,
2. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Tabela nr 6. Struktura papierów wartościowych

Nazwa	Wartość na dzień 31.12.2023r. w zł
<i>Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności</i>	
Bony pieniężne	88 000 000,00
Obligacje skarbowe NBP	5 000 000,00
<i>Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży</i>	
Akcje BPS S.A.	1 167 711,00
Udział w SSOZ	2 000,00

Udział w TUV	20,00
Obligacje komunalne	22 455 000,00
Obligacje BGK COVID z gwarancją skarbu państwa	10 000 000,00
Obligacje podporządkowane banku zrzeszającego	3 400 000,00

Bank jest powiązany kapitałowo z bankiem zrzeszającym posiadającym jego akcje w kwocie 1 167 711 zł., co stanowi 4,37% kapitału Tier 1. Bank posiada udział w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia w kwocie 2 000 zł., co stanowi 0,01% kapitału Tier 1. Bank nie zawierał znaczących umów z innymi bankami lub innymi podmiotami .

IV. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

Działalność rozliczeniowa

Działalność rozliczeniowa banku to proces przetwarzania płatności między różnymi uczestnikami systemu finansowego. Bank odgrywa ważną rolę w procesie przetwarzania płatności, zapewniając szybkie, bezpieczne i skuteczne rozliczanie transakcji. W ramach obsługi bezgotówkowej realizowane są dyspozycje przelewów w systemie ELIXIR, EXPRES ELIXIR, Sorbnet, polecenia zapłaty, zlecenia stałe. Do dyspozycji klientów Bank udostępnia system bankowości elektronicznej (Internet banking dla osób fizycznych i firm), międzynarodowe karty płatnicze Visa i MasterCard, system powiadamiania SMS Banking oraz usługę płatności BLIK w ramach systemu płatności mobilnych, która umożliwia użytkownikom smartfonów na dokonywanie przelewów na telefon oraz płatności bezgotówkowych w sklepach stacjonarnych i internetowych i wypłatę gotówki w bankomatach.

Działalność dewizowa

Bank Spółdzielczy w Krasnosielcu z siedzibą w Makowie Mazowieckim prowadzi działalność dewizową, dzięki której Klienci banku mogą być obsługiwani kompleksowo. Rozwój działalności dewizowej jest traktowany jako element uzupełniający do oferty zlotowej pożądanym z przyczyn marketingowych, jest również segmentem działalności Banku. Oferowane przez bank produkty dewizowe to skup i sprzedaż walut obcych (EUR, USD), otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących, pośrednictwo w dokonywaniu rozliczeń w kraju z nierezydentami, pełna obsługa transakcji zagranicznych.

Działalność ubezpieczeniowa

W ramach prowadzonej współpracy w zakresie bancassurance z grupą Generali, klienci Banku mogą korzystać z większości oferowanych przez ubezpieczyciela produktów; ubezpieczenia na życie oraz ubezpieczenia majątkowe. Dla kredytobiorców w ofercie ubezpieczenia TU Generali Życie S.A. – „Życie komfort” i „Życie Plus” zawierane są w celu zabezpieczenia zobowiązań wynikających z umów kredytów.

W ramach oferowanej współpracy, klienci mogą korzystać zarówno z ubezpieczenia budynków, budowli, maszyn i urządzeń, jak również środków obrotowych czy nakładów inwestycyjnych.

Wszystkie produkty ubezpieczeniowe oferowane są przez przeszkolonych pracowników Banku posiadających wiedzę zdobytą od szkoleniowców Generali. Pracownicy są obowiązani oferować klientom Banku szeroką gamę ubezpieczeń zarówno życiowych jak i majątkowych celem zwiększenia dochodów z działalności bancassurance, ale przede wszystkim obowiązani są kierować produkty dopasowane do potrzeb klienta.

V. RACHUNEK WYNIKÓW

Bank osiągnął w 2023r. łączny przychód w kwocie 23 956 tys. zł., który wzrósł w stosunku do roku poprzedniego o 5 195 tys. zł. tj. 29,77%. Podstawowym źródłem przychodów były odsetki stanowiące 91,03% przychodów ogółem. Przyrosły one w stosunku do poprzedniego roku o 5 240 tys. zł. tj. o 31,63%. Wzrost przychodu odsetkowego spowodowany był w dużej części wzrostem rentowności lokat w Banku Zrzeszającym, jak również bonów pieniężnych. Przychody odsetkowe od sektora finansowego i dłużnych papierów wartościowych na 2023 r. wyniosły 12 380 tys. zł. i stanowiły 56,77% przychodów ogółem z tytułu odsetek i wzrosły w stosunku do ubiegłego roku o 3 890 tys. zł.

Koszty działania banku ukształtowały się na poziomie 12 665 tys. zł. i w stosunku do poprzedniego okresu przyrosły o 10,21%. Głównym elementem kosztów niezmiennie są koszty działania Banku stanowiące 6 284 tys. zł. tj. 49,62% kosztów ogółem. W trakcie 2023 roku Bank podwyższał oprocentowanie depozytów, przy uwzględnieniu rachunku ekonomicznego podjętych działań i możliwości racjonalnego zagospodarowania pozyskanych środków, co spowodowało istotny wzrost kosztów odsetek z 3 954 tys. zł. w 2022 r. o 1 946 tys. zł. tj. o 49,22%.

Bank wypracował na wysokim poziomie zysk brutto w kwocie 11 291 tys. zł. wyższy o 4 022 tys. zł. w stosunku do roku ubiegłego tj. o 55,33%. Po skorygowaniu o podatek dochodowy w wysokości 2 154 tys. zł. (część bieżąca – 2 081 tys. zł., część odroczone – 73 tys. zł.), zysk netto wyniósł 9 134 tys. zł, a więc był wyższy od osiągniętego w roku ubiegłym o 3 268 tys. zł. tj. o 55,68%. W stosunku do roku ubiegłego nastąpiła poprawa wszystkich wskaźników efektywności, co wynikało z osiągnięcia wysokiego wyniku finansowego, w następstwie utrzymujących się wysokich stóp procentowych.

VI. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W BANKU

Podjęcie ryzyka wiąże się nierozdzielnie z prowadzoną przez Bank działalnością, powodując konieczność koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach oraz stałego poszukiwania form obrony przed tymi zagrożeniami.

Wprowadzony w Banku system zarządzania ryzykiem ma więc na celu przede wszystkim zapewnienie ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem bankowym, gwarantując odpowiedni poziom bezpieczeństwa przy zachowaniu rentowności działalności, uwzględniające skalę prowadzonej działalności oraz zmiany zachodzące w samym Banku i jego otoczeniu. Zadaniem

systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikowanie, pomiar, szacowanie, limitowanie, monitorowanie, raportowanie wyników oceny ryzyka oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz kontrolowanie występującego w działalności ryzyka, służące zapewnieniu realizacji celów działania banku.

Wprowadzona struktura organizacyjna jest dostosowana do skali działania Banku oraz profilu ponoszonego przez Bank ryzyka od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie przez bank ryzyka. System zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej w banku są zorganizowane na trzech niezależnych poziomach. Na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej banku, oraz stosowanie przez pracowników obowiązujących w Banku mechanizmów kontroli ryzyka. Na drugi poziom składa się zarządzanie ryzykiem, realizowane przez komórki centrali Banku, w tym w szczególności; zespół sprawozdawczości analiz i ryzyk bankowych oraz stanowisko do spraw kontroli i zgodności, na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku z uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje SSOZ BPS. Bank wykonuje testy warunków skrajnych z poszczególnych ryzyk istotnych, a ich wyniki uwzględnia w procesie zarządzania bankiem. Bank wdraża i utrzymuje system informacji zarządczej zapewniający otrzymywanie przez Radę Nadzorczą Banku i Zarząd Banku informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka, poziomem limitów określonych na poszczególne ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania ryzykiem.

Zarząd Banku odpowiada za wprowadzenie skutecznego, efektywnego i adekwatnego do skali działania Banku systemu zarządzania ryzykiem, natomiast Rada Nadzorcza sprawuje nadzór oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się na podstawie pisemnych regulacji, znanych wszystkim pracownikom biorącym udział w procesie zarządzania ryzykiem, podlegającym regularnym weryfikacjom mającym na celu dostosowanie ich do zmian profilu ryzyka i otoczenia gospodarczego Banku.

Do ryzyk mających istotny wpływ na działalność Banku zaliczono:

- 1) ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji,
- 2) ryzyko operacyjne,
- 3) ryzyko płynności i finansowania
- 4) ryzyko stopy procentowej,
- 5) ryzyko kapitałowe,
- 6) ryzyko braku zgodności.

Obowiązujące w Banku procedury zarządzania ryzykiem podlegają corocznemu przeglądowi i regularnej weryfikacji w celu dostosowania do zmian profilu ryzyka Banku i otoczenia

gospodarczego, w którym Bank działa oraz w celu zapewnienia, że proces ten jest kompleksowy i odpowiedni do charakteru, skali i złożoności działalności Banku.

1. Ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji

Ryzyko kredytowe jest to dla banku ryzyko nieoczekiwanego niewykonania zobowiązania lub pogorszenia się zdolności kredytowej, zagrażającej wykonaniu zobowiązania. Ryzyko to wpływa w sposób istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank strat. Ryzyko kredytowe obejmuje w Banku: ryzyko koncentracji, ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Nadrzędnym celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymanie stabilnego, zrównoważonego i zdywersyfikowanego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych. Stosowane w Banku zasady zarządzania ryzykiem kredytowym znajdują się w następujących regulacjach wewnętrznych: „Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym”, „Instrukcja zarządzania ryzykiem kredytowym”.

W celu utrzymania wysokiej jakości portfela kredytowego oraz bezpiecznego zarządzania ryzykiem kredytowym, Bank kieruje się m.in. następującymi zasadami w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym:

- 1) analizuje ryzyko kredytowe pojedynczej ekspozycji kredytowej, portfela kredytowego i wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- 2) stosuje limity zewnętrzne wynikające z prawa i rekomendacji KNF i limity wewnętrzne wynikające odpowiednio z apetytu na ryzyko w różnych obszarach portfela kredytowego,
- 3) oddziela funkcje związane z bezpośrednią analizą wniosków, oceną ryzyka i podejmowaniem decyzji od funkcji związanych z pozyskiwaniem klientów (sprzedażą produktów bankowych),
- 4) podstawowym kryterium zawierania transakcji kredytowych jest posiadanie zdolności i wiarygodności kredytowej przez klienta,
- 5) podejmowanie decyzji kredytowych w Banku odbywa się zgodnie z trybem i kompetencjami określonymi w przepisach wewnętrznych dotyczących oceny ryzyka kredytowego i podejmowania decyzji kredytowych,
- 6) ograniczanie udzielania kredytów z odstępstwami,
- 7) każda transakcja kredytowa od momentu zawarcia do pełnego rozliczenia jest monitorowana w zakresie wykorzystania kredytu, terminowości spłat, prawnych zabezpieczeń kredytu, powiązań kapitałowo-organizacyjnych dłużnika, a w przypadku klientów instytucjonalnych również pod względem bieżącej sytuacji ekonomiczno-finansowej,

- 8) monitoruje zabezpieczenia, w tym dostarczanie i opłacanie przez klientów polis i cesji praw z polis ubezpieczeniowych

Współczynnik kapitałowy z ryzyka kredytowego na 31.12.2023r., wyniósł 21,47%, Obligo kredytowe osiągnęło wartość 113 941 tys. zł., w tym należności zagrożone 995 tys. zł, wskaźnik orezerwowania stanowi 85,03%. Bank dąży do tworzenia rezerw celowych dla ekspozycji zagrożonych, aby docelowo każda z nich była rezerwowana na pokrycie w pełnej wysokości.

Poziom ekspozycji kredytowych, w przypadku których zawarto aneksy dotyczące zawieszenia spłat kredytowych zgodnie z Ustawą o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom, która zawiera przepisy o wsparciu kredytobiorców związanych z obsługą kredytów mieszkaniowych. W 2023r., wartość bilansowa nominalna kredytów z tytułu ustawowych wakacji kredytowych wyniosła 1 592 541,34 zł. zawieszonych rat kapitałowych stanowi 11 822,21 zł. oraz odsetek stanowiących kwotę 37 179,88 zł. Bank monitoruje sytuacje klientów, którzy wystąpili z wnioskiem o odroczenie terminów spłat zobowiązań kredytowych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe wynikające z udzielania kredytów z zastosowaniem odstępstw od obowiązujących zasad poprzez:

- niestosowanie odstępstw nieujętych w katalogu,
- znaczne ograniczenie udzielania kredytów z odstępstwami (limity),
- kompetencje do podejmowania decyzji z odstępstwami zostały ograniczone wyłącznie do najwyższego szczebla decyzyjnego.

Raportowanie ryzyka kredytowego dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku odbywa się w ramach systemu informacji zarządczej w cyklach miesięcznych i cyklach kwartalnych. Proces zarządzania ryzykiem kredytowym podlega badaniu i ocenie w ramach kontroli wewnętrznej oraz w ramach systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności.

2. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne zostało przez Bank określone jako ryzyko wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych, w tym również ryzyko prawne. Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat, w tym spowodowanych brakiem zgodności przepisów wewnętrznych z regulacjami zewnętrznymi, nieprzestrzeganiem regulacji oraz wzorców postępowania, ochrony zasobów, systemów oraz procesów.

Szczegółowe zasady stosowane w Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym znajdują się w pisemnych procedurach wewnętrznych. Na ryzyko operacyjne składają się w szczególności: ryzyko prawne, które związane jest z nieadekwatnością zapisów (brak stabilności

otoczenia regulacyjnego, błędy prawne w zawieranych umowach, ryzyko modeli, które wynika z niedoskonałości lub nieprawidłowości występujących w stosowanych przez bank modelach wykorzystywanych do pomiaru, jak również niewłaściwego stosowania modeli, ryzyko prowadzenia działalności (conduct risk), ryzyko prania brudnych pieniędzy i finansowania terroryzmu oraz ryzyko IT, którego niepewność związana jest z prawidłowym, efektywnym i bezpiecznym wspieraniem działalności Banku, poprzez jego środowisko teleinformatyczne. Z pojęciem ryzyka IT związane jest cyberbezpieczeństwo rozumiane jako odporność systemów informacyjnych na działania naruszające poufność, integralność i autentyczność przetwarzanych danych lub związanych z nimi usług oferowanych przez te systemy.

W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym, Bank wykorzystuje moduł Rejestr ryzyka operacyjnego, w którym prowadzona jest ewidencja zdarzeń operacyjnych, zebrane dane służą do cyklicznej identyfikacji analizy i oceny zagrożeń. Zespół sprawozdawczości analiz i ryzyk bankowych monitoruje rejestr zdarzeń i dokonuje analizy KRI oraz informacji dodatkowych.

Celem nadrzędnym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest utrzymania narażenia Banku na ryzyko operacyjne na poziomie akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju. Wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka operacyjnego wyliczony metodą wskaźnika BIA uzyskał wartość na 31.12.2023r. - 1 857 tyś. zł. i stanowi 6,96% funduszy Tier 1. Bank nie poniósł strat z tytułu ryzyka operacyjnego.

Plany ciągłości działania i plany awaryjne testowane są w okresach rocznych.

3. Ryzyko płynności i finansowania

Ryzyko płynności jest ryzykiem nie wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań Banku, ma ono podstawowe znaczenie dla stabilności i bezpieczeństwa działania Banku. Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Bank określił podstawowy cel zarządzania ryzykiem płynności jako utrzymanie struktury aktywów i pasywów zapewniające osiągnięcie wysokiej rentowności, stałego i rosnącego wyniku finansowego przy jednoczesnym zapewnieniu zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów. Cechami strategicznymi ponadto jest: utrzymanie nadwyżek płynności, wysokiej jakości aktywów umożliwiających przetrwanie różnorodnych zdarzeń kryzysowych, zapewnienie stabilnych zdywersyfikowanych źródeł finansowania, optymalne zarządzanie środkami płynnymi, w tym nadwyżkami.

Monitorowanie płynności w Banku jest realizowane przede wszystkim na podstawie:

- 1) wskaźnika pokrycia wpływów netto (wskaźnik LCR), o którym mowa w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r.

uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych (Dz.U. UE L 11/1 z dnia 17.01.2015 r. wraz z późn. zm.), wyliczanego zgodnie z zasadami obowiązującymi w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS;

- 2) wskaźnika stabilnego finansowania netto (NSFR) - od dnia 28 czerwca 2021 r. banki zobowiązane są do przestrzegania wymogów w zakresie stabilnego finansowania netto (NSFR) wprowadzonych art. 413 ust. 1 i art. 428b Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

Banki uczestniczące w IPS mogą – na podstawie art. 8 CRR za zgodą KNF – stosować powyżej wskazane wskaźniki zagregowane dla całej grupy. W analizowanym okresie zarówno Bank indywidualnie jak i banki należące do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (wskaźnik zagregowany) spełniały normy LCR oraz NSFR.

Na koniec grudnia wskaźnik LCR w Banku wyniósł 374%, w całym okresie sprawozdawczym nie wystąpiły problemy z utrzymaniem wymaganej wielkości wskaźnika, na poziomie min. 100%. Wymóg stabilnego finansowania netto – wskaźnik płynności długoterminowej NSFR na 31.12.2023 r., osiągnął wielkość 173%, przy wymaganym 100%.

4. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Ryzyko stopy procentowej oznacza dla Banku ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w konsekwencji wrażliwości Banku na zmianę stóp procentowych.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy Banku. Bank posiada dodatnią lukę stopy procentowej, tj. znaczną przewagę aktywów opartych o stawki rynku międzybankowego WIBOR i o stopę redyskonta weksli ustalaną przez Radę Polityki Pieniężnej oraz zmienne wobec pasywów, których oprocentowanie w większości oparte jest na decyzjach Zarządu Banku. Na dzień 31.2.2023r., Bank posiadał 82,77% aktywów wrażliwych opartych o stawce WIBOR, natomiast pasywa, zależne od decyzji Zarządu Banku stanowią 70,10% depozytów ogółem. W sytuacji stabilizacji stóp procentowych koszty odsetkowe Banku automatycznie rosły, miały ogromny wpływ na wynik odsetkowy Banku, który miał przełożenie na wynik Banku. W obecnej sytuacji Bank monitoruje salda depozytów i kredytów w kontekście zmian stóp procentowych. W porównaniu do wzrostu obliża kredytów dla podmiotów niefinansowych, napływ depozytów jest dość wysoki.

Bank dąży do regulacji luki między aktywami i pasywami poprzez następujące cele, zawarte w Polityce zarządzania ryzykiem stopy procentowej: zapewnienie odpowiedniej struktury

aktywów i pasywów w celu ograniczenia ryzyka bazowego oraz przeszacowania, podejmowania odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż, w codziennej realizacji stóp procentowych w procesie sprzedaży produktów bankowych.

5. Ryzyko kapitałowe

Bank kształtuje rozmiar działalności na poziomie adekwatnym do wielkości posiadanych funduszy własnych. Kapitał założycielski Banku przekraczał wymagany poziom 1 mln EURO, przeliczonego wg kursu średniego ogłoszonego przez NBP, na 31.12.2023r. i wynosił – 6 139 274,98 zł. Podstawowym źródłem budowy funduszy jest wynik finansowy, który w 95% przeznaczany jest na fundusz zasobowy. Bank utrzymuje sumę funduszy własnych na poziomie nie niższym niż suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, czego wyrazem jest poziom współczynników kapitałowych. W całym 2023 roku łączny współczynnik kapitałowy jak i wewnętrzny współczynnik kapitałowy znajdowały się na wysokim poziomie i na koniec 2023 r., wyniósł 21,47%.

Bank podejmuje ryzyko na poziomie zapewniającym utrzymanie łącznego wskaźnika kapitałowego co najmniej 15 % oraz wskaźnika kapitałowego Tier 1 na poziomie nie niższym niż 13,5%. Strategia kształtowania się funduszy własnych podlega analizie pod względem jej dostosowania do aktualnej sytuacji Banku, w okresach rocznych zespół sprawozdawczości analiz i ryzyk bankowych dokonuje przeglądu szacowania kapitału wewnętrznego, który jest raportowany Radzie Nadzorczej Banku.

Wskaźnik dźwigni finansowej w 2023 roku kształtował się na wysokim poziomie, na koniec roku wynosił- 10,45%. Ustalone przez Bank limity alokacji kapitału, w zakresie poszczególnych ryzyk, występujących w działalności Banku były zachowane. Bank monitoruje spełnianie nowych wymogów nałożonych przez BFG w postaci wskaźników MREL-TREA, MREL-TEM. Na 31.12.2023r. ukształtowały się powyżej limitów tj. MREL-TREA – 10% (Bank osiągnął 21,47), MREL -TEM- 3,75% (osiągnięty przez Bank 10,45%).

6. Ryzyko braku zgodności

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności ma na celu działania stosowane w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, mające na celu utrzymanie ryzyka na określonym poziomie, dotyczy analizy ryzyka nowych produktów, uzyskiwania opinii prawnych, wydawania i monitorowania zaleceń po przeprowadzonych testach. Podstawowym celem realizacji ryzyka zgodności jest uzyskanie stanu, w którym wszelkie działania banku, jego organów i pracowników są w maksymalnym stopniu zgodne z przyjętymi przepisami prawnymi, regulacjami wewnętrznymi, a także standardami rynkowymi.

W Banku określone są następujące istotne obszary zarządzania ryzykiem braku zgodności: budowanie i promowanie zasad postępowania pracowników Banku, zgodnych z obowiązującymi w Banku przepisami wewnętrznymi i standardami etycznymi, przeciwdziałanie korupcji, przeciwdziałanie i zarządzanie konfliktami interesów, przeciwdziałania nadużyciom, przeciwdziałanie mobbingowi, dyskryminacji, niesprawiedliwego traktowania. Zgodność rozumiane jako działanie na rzecz i w najlepszym interesie Banku, która ma na celu ochronę interesów klienta poprzez: uczciwe i kompetentne informowanie klientów o ofercie, precyzyjne i zrozumiałe formułowanie wzorców umownych, wszelkich pism, materiałów informacyjnych, marketingowych, obowiązujących regulaminów, zabezpieczenie przed ujawnieniem tajemnicy bankowej, w tym stosowanie adekwatnych zabezpieczeń technicznych mających na celu przetwarzanie danych.

Poziom ryzyka narażenia Banku na ryzyko braku zgodności jest niski i akceptowalny dla banku, nie odnotowano znaczących ani krytycznych incydentów naruszenia ryzyka braku zgodności, nie odnotowano zdarzeń charakteryzujących się wysoką częstotliwością występowania oraz związane z tym kosztami.

Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku, komórkach i stanowiskach funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu w zakresie zapewnienia zgodności systemu kontroli, anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w banku regulacji wewnętrznych i standardów etycznych.

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, tym samym nadzoruje obszar zapewnienia zgodności, w tym zarządzanie ryzykiem zgodności będące elementem systemu kontroli wewnętrznej.

VII. Zasady Ładu Korporacyjnego

Zarząd Banku przyjął i zobowiązał się do stosowania w zakresie swoich kompetencji Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjętych uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku (Dz. Urz. KNF poz.17). Bank Spółdzielczy przyjął Uchwałą Zebrania Przedstawicieli nr 13/2015 z dnia 14.05.2015r. Zarząd Banku zdał szczegółowe sprawozdanie Radzie Nadzorczej z realizacji polityki dotyczącej zasad ładu korporacyjnego. Na podstawie ustaleń stwierdzono, że Bank postępuje zgodnie z przyjętymi zasadami, tj.:

Posiada przejrzystą, adekwatną do prowadzonej działalności strukturę organizacyjną z podziałem obowiązków i zadań, pozwalającą prowadzić bezpieczną działalność.

1. Posiada właściwą relację z udziałowcami poprzez zapewnienie właściwego dostępu do informacji.

2. Określił zadania i kompetencje organów: zarządzającego i nadzorującego, a przede wszystkim kompetencje osób będących członkami tych organów. Zadania te zostały określone w regulaminach działania tych organów, statucie oraz prawie bankowym i spółdzielczym.
3. Prowadzi przejrzystą politykę wynagrodzeń członków organów: zarządzającego i nadzorującego.
4. Stosuje sformalizowaną politykę informacyjną Banku.
5. Posiada dobre relacje z klientami, prowadzi przejrzystą, zrozumiałą i rzetelną akcję promocyjną.
6. Posiada adekwatny system kontroli wewnętrznej,

VIII . ISTOTNE WYDARZENIA W DZIAŁALNOŚCI BANKU W 2023 ROKU

W 2023 roku Bank kontynuował realizację Strategii działania na lata 2022-2024. Wyznaczone w niej cele strategiczne to przede wszystkim:

- ✓ unowocześnianie wizerunku Banku na rynku lokalnym,
- ✓ rozwój systemów informatycznych i bezpieczeństwo środków,
- ✓ partnerski, innowacyjny, nowoczesny .

Rynek, na którym powinien dalej rozwijać się Bank to sektor rolnictwa, sektor jednostek samorządów terytorialnych, , małych , średnich i mikroprzedsiębiorstw oraz detaliczny, który do tej pory był w miarę stabilnym i przewidywalnym rynkiem rozproszonego ryzyka oraz rynkiem perspektywicznym. W sprawozdanym okresie kontynuowano działania mające na celu promowanie postaw proekologicznych, poprzez korzystne warunki kredytu ekologicznego dla klientów indywidualnych, umożliwiającego finansowanie eko-inwestycji, m.in. fotowoltaiki, pomp ciepła, stolarki okiennej itp., to kredyt dzięki któremu klienci będą mogli sfinansować, między innymi wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła na nowoczesne , spełniające najwyższe normy. Bank identyfikuje kredyty w zrównoważone środowisko w szczególności w celu realizacji założeń Strategii zarządzania ryzykiem w zakresie ograniczania ryzyka kredytowego wynikającego z transmisji ryzyka ESG w tym ze zmianą klimatu. Bank nie angażuje się w kredytowanie przedsięwzięć o nieakceptowalnym ryzyku ESG. Na dzień 31.12.2023r. Bank nie udzielił żadnej ekspozycji kredytowej z podwyższonym ryzykiem ESG.

Bank podejmuje także szereg działań , które sprzyjają ochronie środowiska nie przedkładających się bezpośrednio na efektywność ekonomiczną. Są to między innymi segregacja odpadów, promocja idei ograniczenia zużycia papieru, energii elektrycznej (przeprowadzenie wymiany oświetlenia w jednostkach banku, docieplenie budynków). Dobre wyniki finansowe pozwoliły na dofinansowanie obszaru IT. W 2023 roku zakupiono nowy Serwer do Centrali Banku i zastąpiono serwer zapasowy znajdujący się w Oddziale w Krasnosielcu serwerem z Centrali. W oddziale Banku Baranowie wymieniono stary wyeksploatowany bankomat na nowy, placówkę Banku w

Oddziale w Sypniewie wyposażono w nowy bankomat. Dążąc do bardziej elastycznego organizowania pracy zakupiono nowe komputery do Oddziału w Baranowie.

Ryzyko dotyczące wpływu na środowisko naturalne wiąże się głównie z możliwością nałożenia sankcji za brak zgodności z przepisami prawa. Bank zapobiega temu ryzyku stosując się do przepisów prawnych, monitorując swój wpływ na środowisko i wdrażając działania pro środowiskowe. Bank ma zawarte umowy z odbiorcami odpadów komunalnych jak również korzysta z usług firm specjalistycznych odbierający dokumenty do zniszczenia, zużyty sprzęt, odpady elektroniczne.

Bank w 2023 roku nie skorzystał z finansowanego wsparcia pochodzącego ze środków publicznych.

W roku sprawozdawczym w Banku były przeprowadzone następujące kontrole:

- ✓ audyt wewnętrzny kompleksowy ograniczony przeprowadzony przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w zakresie ryzyka kredytowego i w zakresie ryzyka teleinformatycznego, w dniach 08.05.2023r. -19.05.2023r. Wydane zalecenia po audycie zostały zrealizowane w terminie do 31.1.2023 roku.
- ✓ Lustracja pełna przeprowadzona przez Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych w Warszawie w okresie 06.11.2023r. – 24.11.2023r. Lustracja obejmowała okres od 01.07.2020r. do 30.09.2023r. W grudniu 2023 roku Bank otrzymał protokół z lustracji pełnej nie zawierający zaleceń do kontrolowanego obszaru. Wystąpienie polustracyjne zostanie przedstawione na posiedzeniu Zebrania Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Krasnosielcu z siedzibą w Makowie Mazowieckim.

IX. PRZEWIDYWANY ROZWÓJ JEDNOSTKI

Skutki wybuchu wojny w Ukrainie, zaburzenie łańcucha dostaw, wysoka inflacja wywołują wielkie i uzasadnione obawy o stan gospodarki i podstawy dalszego wzrostu gospodarczego, zarówno w skali globalnej jak i lokalnej. Trudno także ocenić skalę oddziaływania na polską gospodarkę podejmowanych interwencji przez nowo wybrany Rząd i NBP. Siła nabywcza gospodarstw domowych wyraźnie słabnie, co będzie powodować obniżenie wzrostu gospodarczego, może wpłynąć na pogorszenie spłacalności kredytów.

W efekcie dość wysokich stóp procentowych wynik Banku jest wysoki, jednakże dużym zagrożeniem może być pogarszająca się sytuacja finansowa kredytobiorców, osłabienie PLN jak i osłabienie perspektyw wzrostu gospodarczego.

Plan finansowy na 2024 rok przyjęty został w styczniu i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą w lutym br. Zakłada umiarkowany rozwój działalności, przyjmując rozwój działalności kredytowej na poziomie 1,50% wzrostu do wykonania za 2023 r., wzrost sumy bilansowej o 3,14%. Zysk brutto założono w wysokości 10 200 tys. zł. uwzględniając korzystny wpływ wysokich stóp

procentowych na wynik odsetkowy. Niestety trudna do przewidzenia sytuacja gospodarcza może wpłynąć na zmianę założonych wskaźników i wartości w planie finansowym.

W bieżącym roku są przewidywane dalsze nakłady w obszarze IT, w tym zakup dwóch bankomatów recyklingowych z funkcją wpłatomatu do jednostek bankowych w Makowie Mazowieckim i Oddziału w Krasnosielcu, niezbędne nakłady na utrzymanie bezpieczeństwa IT na wymaganym poziomie. W związku ze zwiększeniem zakresu usług świadczonych klientom przez kanały zdalne i szybkim postępem technologicznym, wysokim zagrożeniem cyberprzestępczością, Bank nie przewiduje ograniczeń w tym obszarze.

Jednocześnie Bank zakłada jak najszerszy udział w projektach podejmowanych przez zrzeszenie Banku BPS mających na celu poprawę efektywności funkcjonowania i konkurencyjności banków spółdzielczych na rynku.

VI. INFORMACJE DODATKOWE

Nawiązując do Art. 111a Prawa bankowego z dnia 29 sierpnia 1997r. (Dz. U. z 2023r. poz.2488), niniejsze sprawozdanie z działalności Banku, zawiera zalecane dodatkowe informacje:

1. Bank Spółdzielczy w Krasnosielcu z siedzibą w Makowie Mazowieckim nie działa poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie posiada w państwach członkowskich i w państwach trzecich podmiotów zależnych, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 rozporządzenia nr 575/2013 za dany rok obrotowy.
2. Za okres 2023 roku Bank wykazywał w sprawozdaniu finansowym obrót w wysokości 23 956 480,82 zł.
3. Liczba pracowników w przeliczeniu na etaty wyniosła 37.
4. W 2023 roku Bank wypracował zysk przed opodatkowaniem na poziomie 11 291 116,73 zł, podatek dochodowy wyniósł 2 153 858,00 zł.
5. Bank nie korzystał z wsparcia finansowego pochodzącego ze środków publicznych. Na podstawie ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1436), Bank nie otrzymał pomocy.
6. Stopa zwrotu z aktywów obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wyniosła 2,75 % na 31.12.2023r.
7. Bank nie zawierał umowy, o której mowa w art. 141t ust. 1 Prawa Bankowego.
8. Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Spółdzielczego w Krasnosielcu z siedzibą w Makowie Mazowieckim podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i jest ogłaszane jako załącznik do rocznego sprawozdania finansowego Banku.
9. System zarządzania, w tym system zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń, a także informację o spełnianiu przez członków rady nadzorczej i zarządu wymogów określonych w art. 22aa .

Zarząd Banku przyjął i zobowiązał się do stosowania w zakresie swoich kompetencji Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, przyjętych uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku (Dz. Urz. KNF poz. 17). Zasady te zostały wdrożone w wymaganym zakresie z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki działalności Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych.

Bank wprowadził przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze.

Bank wprowadził Procedurę dokonywania ocen odpowiedniości Członków Zarządu i Rady Nadzorczej. Zarówno Członkowie Zarządu, jak i Członkowie Rady Nadzorczej zostali objęci oceną odpowiedniości i uzyskali pozytywną ocenę. Pozytywna ocena dotyczy oceny indywidualnej oraz oceny kolegialnej do sprawowania funkcji zarządczych. W świetle Art. 22aa Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Krasnosielcu z siedzibą w Makowie Mazowieckim spełniają wskazane warunki i zalecenia wymagane dla organów Banku.

10. Bank ogłasza sprawozdanie z działalności Banku na stronie internetowej Banku

11. Na wniosek Komisji Nadzoru Finansowego, Bank będzie ogłaszał także informacje o których mowa w art. 431 – 455 rozporządzenia nr 575/2013.

Maków Mazowiecki, dn. 08.05.2024r.

*Zarząd Banku Spółdzielczego w Krasnosielcu
z siedzibą w Makowie Mazowieckim*